

Nataša Vukadin

03.09.2026. 01:29

Viewed: 14 times

Vajanje – instrumenti Orfovog instrumentarija, obrada

Kroz slušanje "Dječje simfonije" i vajanje instrumenata Orfovog instrumentarija od glinamola, učenici razvijaju finu motoriku i razumijevanje pojma harmonije, uz taktilnu samoregulaciju i osjećaj pripadnosti zajednici.

Tags

3. razred - Razredna nastava

Organizacijski oblik nastave

3. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 min

Oblasti

Umjetničko područje

Predmet

Likovna kultura

Ključne kompetencije

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Učenik će slušati muziku i razgovarati o njoj, od glinamola će oblikovati instrumente Orfovog instrumentarija i na taj način usavršavati tehničku spretnost i taktilnu samoregulaciju, razumjeće pojam harmonije/sklada nasuprot neskladu.

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/učenica:

- identifikuje instrumente Orfovog instrumentarija
- samostalno oblikuje muzičke instrumente od glinamola
- racionalno koristi pribor za rad
- pravilno i uspješno primjenjuje vajarsku tehniku
- estetski procjenjuje rad
- objašnjava pojam harmonije/sklada
- primjenjuje vještinu regulacije stresa
- razumije da pripada zajednici/sredini u kojoj živi

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Slušanje kompozicije i uvodni razgovor

Učenici pažljivo slušaju kompoziciju „Dječja simfonijska“ Jozefa Hajdna. Učitelj razgovara s učenicima: Kako vam se dopala ova kompozicija? Kako ste se osjećali dok ste je slušali? Kako klasična muzika utiče na naše raspoloženje? Da li nam ova kompozicija donosi mir i vedro raspoloženje? Zašto? Ko je izvođač? Učitelj govori da je to simfonijski orkestar. Šta je sklad ili harmonija? Harmonija/sklad je ravnoteža između dijelova neke cjeline, koja čini da sve izgleda savršeno ili radi savršeno. Da li su instrumenti u kompoziciji zvučali skladno ili su stvarali buku? Učenici primjećuju da su zvučali skladno i da je bilo zadovoljstvo slušati kompoziciju. Učitelj govori da su svi instrumenti važni da bi se postigao ovakav sklad. Na sličan način funkcioniše život u našoj sredini/zajednici - svaki čovjek daje svoj doprinos da sve savršeno funkcioniše. Svi smo jednako važni. Koje instrumente ste čuli/vidjeli slušajući kompoziciju? Učenici nabrajaju instrumente koje su slušno ili vizuelno prepoznali. Da li ste zapazili i neke male instrumente? Znate li nazive tih instrumenata? Učenici prepoznaju trijegl. Učitelj upoznaje učenike sa nazivima preostalih instrumenata: okarina – instrument izrađen od porculana ili gline, čegrtaljka - dječja drvena igračka koju vrtimo u krug i proizvodi karakterističan zvuk i zviždaljka – ptičica izrađena od posebnog drveta. Podsjeća ih da su to instrumenti Orfovog instrumentarija. Da li se sjećate ko je bio Karl Orf? U ovom dijelu koristi prezentaciju. Karl Orf je bio njemački kompozitor koji je u orkestar uveo dječje muzičke instrumente. To su jednostavni instrumenti, ali kad se spoje sa ostalim instrumentima stvaraju prelijepu harmoniju/sklad, kakvu smo maloprije čuli, savršen odnos dijelova u cjelini. Imenuju muzičke instrumente sa slajda.

Aktivnost 2 – Instrukcije o radu i rad

Učenike će zamoliti da ustanu, priđu stolu, pokazaće im instrumente Orfovog instrumentarija koji postoje u školi: triangel, praporci, kastanjete, daire/def, mali doboš, štapiće/udaraljke, zvečke, metalofon itd. Učenici su se i ranije susretali sa ovim instrumentima i koristili ih u nastavi muzičke kulture. Učitelj govori da će danas vajat baš te instrumente. Procesom vajanja stvorimo lični i zajednički mir. Uzimaju instrumente, opipavaju oblike, opažaju detaljnije izgled. Razgovaraju o tome koje od postojećih instrumenata bi mogli oblikovati od glinamola. Učitelj ih navodi da pronađu rješenja za izradu instrumenata: Šta biste još mogli dodati muzičkim instrumentima poput zvečki, štapića, kastanjeta? Mogli biste utisnuti različite šare. Izgled šara možete sami osmisliti. Evo nekih kriterijuma koje treba ispoštovati u radu. Kriterijume ističe na tabli: oblikovao/la sam najmanje 5 muzičkih instrumenata; instrumenti su obli i dovoljno manuelno obrađeni; koristim vodu da glinamol dobije gladak izgled; neki instrumenti imaju utisnute (urezane) šare; instrumenti su estetski lijepog izgleda. Nakon isticanja i razmatranja kriterijuma ocjenjivanja, učenici se vraćaju na mjesto. Počinju sa radom. Instrumenti su izloženi na katedri kako bi ih mogli vidjeti i prisjetiti se detalja. Učenici samostalno vaju instrumente od glinamola. Učitelj ih podstiče na svjesnost pokreta - taktilna samoregulacija. Vajanje smiruje puls i preusmjerava napetost iz tijela u materijal. Cilj je da uživaju u samom procesu izrade. Uloga učitelja je da posmatra cjelokupan proces, podstiče i ohrabruje učenike na rad, sugestijama ih navodi u kom smjeru treba da idu, na šta da obrate pažnju, o čemu da razmisle dok rade. Cilj je dovesti konačne radove do najviših kriterijuma. Kada učenici smatraju da su završili rad, ako je neophodno, učitelj će ih uputiti na kriterijume koji su istaknuti na tabli. Učenici čitaju, posmatraju, upoređuju, kritički promišljaju, procjenjuju svoj rad, odlučuju šta je to što treba doraditi. Ukoliko ima potrebe za tim, vraćaju se na mjesto i nastavljaju sa radom kako bi postigli postavljeni cilj.

Aktivnost 3 – Samoprocjena radova

Svaki učenik, nakon što završi rad, promišljajući o nivoima postignuća: moj rad zahtijeva doradu, manji broj instrumenata je dobro napravljen, izrađen je dobar rad ili izrađen je veoma uspješan rad, zaključuje na kom nivou je njegov vajarski rad i upisuje u tabelu - štrihira.

Aktivnost 4 – Igra: Simfonija mira

Skulpture izložiti na jedan sto u učionici i rasporediti ih kao članove orkestra. Pogledajte naš orkestar! Šta bi se desilo da imamo samo udaraljke ili triangle? Bilo bi pretiho. Šta bi se desilo da imamo samo doboše? Bilo bi preglasno. Zato mi imamo sve instrumente i oni u našem orkestru čine harmoniju. Učenici upućuju pohvalu radu svoga para iz klupe, primjećujući šta je to što daje sklad ovom orkestru.

Aktivnost 5 – Refleksija

Razgovarati o samom procesu izrade: Kako ste se osjećali, šta vas je umirivalo u toku rada, kako je na vas djelovala muzika koju ste slušali, kako proces vajanja, koliko ste zadovoljni svojim skulpturama, šta je harmonija ili sklad?

Potrebni resursi

- Računar, projektor, prezentacija
- Kompozicija "Dječja simfonija" Jozefa Hajdna
- Orfov instrumentarij
- Glinamol za svakog učenika
- Podloge za zaštitu stola
- Alat za utiskivanje
- Kriterijumi procjenjivanja likovnog rada i tabela sa nivoima postignuća učenika
- Selotejp traka, makaze

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadatke (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Učenje zasnovano na igri

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Lesson plan - Elementary school